

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 33 din 12.05.2026

La **CULTURILE DE LEGUME** (tomate, ardei, castraveti, vinete, ceapa, varza) - pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare:

❖ **Patarea cafenie a frunzelor** (*Fulvia fulva*), este specifica tomatelor cultivate in spatii protejate (sere, solar). Apare la temperaturi ridicate de peste 22° C si umiditate peste 95 %. Atacul se manifesta sub forma unor pete galbene pe fata frunzei iar pe spate, corespondent petei se observa un puf alb (in prima zi) care apoi devine cafeniu → brun inchis. Masuri preventive: cultivare de hibrizi cu rezistenta genetica, irigare prin picurare, aerisirea corespunzatoare a spatiilor protejate, distrugerea totala a resturilor (prin ardere) si dezinfectia locului, defolierea etajului inferior al plantei pentru o mai buna circulatie a aerului, controlul umiditatii relative a aerului.

<https://www.cartiagricole.ro/bolile-daunatorii-legumelor/>

❖ **Mana** este specifica la solanacee, castraveti, pepeni, mazare, spanac, salata, andive, ceapa, varza, conopida. Atacul se manifesta pe toate organele plantei si apare in general in anii cu precipitatii abundente si temperaturi moderate, sub forma unor pete mici de culoare bruna care apoi se extind si ataca intreaga planta omorand-o. Masuri preventive: nu se cultiva tomate in preajma randurilor de cartof, aveti grija la rotatia culturilor (cartoful face parte din aceeași familie cu tomata, vanata si ardeiul) nu cultivati tomate anul urmator pe o parcela pe care a fost cultivat cartof.

<https://www.cartiagricole.ro/bolile-daunatorii-legumelor/>

❖ **Alternarioza**, este provocată de *Alternaria solani*, un agent patogen fungic ce se regăsește

la solanacee, varza, conopida, ceapa, morcov și atacă plantele în toate fazele de vegetație, de la răsaduri până la plantele adulte, dar și toate organele acestora, de la tulpină până la fructe. Alternarioza poate fi recunoscută prin petele de culoare brun-închisă, de formă neregulată, care apar inițial pe tulpini și apoi se extind și la celelalte organe ale plantei. Dacă nu este combătută la timp cu produse fitosanitare eficiente, boala se poate extinde rapid și poate duce la stagnarea creșterii tomatelor, ofilirea plantelor și chiar uscarea acestora. Măsuri preventive: arderea resturilor, dezinfectie sol, unelte și seminte.

<https://www.agro.basf.ro/ro/stiri/basf-in-camp/alternarioza-tomate-cauze-simtome-combatere.html>

❖ **Ofilirea sau fuzarioza**, este o boala vasculara produsa de ciuperca *Fusarium oxysporum*

și apare la solanacee, castraveti, pepeni. Boala debuteaza cu ingalbenirea si apoi ofilirea frunzelor de la baza plantei dupa care boala avanseaza si ajunge pana in varful plantei. Este favorizată de temperaturi cuprinse între 28 – 32° C si umiditate ridicata. Atentie la nivelul crescut de azot si nivelul scazut de potasiu care favorizeaza aparitia bolii. Măsuri preventive: se evita udarea pe rigole, risc de propagare a bolii.

<https://www.cartiagricole.ro/bolile-daunatorii-legumelor/>

❖ **Acarieni**, cunoscut și sub denumirea de *Tetranychus urticae*, este un tip foarte comun de

păianjen. El poate afecta un număr considerabil de legume, deoarece se poate răspândi extrem de rapid și de ușor. Cel mai des, atacul său se manifestă în verile calde și secetoase, în lunile iulie și august. Ca metodă de atac, el înțeapă frunza tomatelor și îi extrage sucul celular. Astfel, frunzele încep să aibă pete cenușii sau chiar să se usuce și să cadă, iar planta nu mai rodește.

<https://www.marcoser.ro/consultanta/boli-daunatori-si-probleme-in-culturile-legumicole/paianjenul-rosu-comun/>

❖ **Molia tomatelor**, cunoscută și sub denumirea de *Tuta absoluta*, este un tip de fluture din familia *Lepidoptera*. Molia tomatelor atacă toate porțiunile verzi ale tomatelor. Aceasta formează niște mine specifice în interiorul frunzelor, pe măsură ce se hrănește cu epiderma plantei. De asemenea, molia tomatelor poate ataca și fructul, pe măsură ce se coace. În ceea ce privește fructul, acest dăunător preferă partea de sus a acestuia, unde sapă galerii. Molia tomatelor acționează în special în timpul nopții, iar în timpul zilei se ascunde printre frunze. Ierneză ca ou, pupa sau adult și are 12 generații pe an. O femelă poate depune până la 250 de ouă în timpul vieții. O dezvoltare completă are loc în 30-40 de zile, în funcție de condițiile de mediu, iar durata ciclului de viață este invers proporțională cu creșterea temperaturilor. Unul dintre cei mai rezistenți dăunători la tomate, poate rezista și la insecticidele aplicate în repetate rânduri, motiv pentru care se recomandă maxim 2-3 aplicări cu un produs care are același mod de acțiune.

<https://www.marcoser.ro/consultanta/boli-daunatori-si-probleme-in-culturile-legumicole/tuta-absoluta-metode-de-control-si-combatere-la-tomate/>

❖ **Musculița albă de sera**, este cunoscută și sub denumirea de *Trialeurodes vaporariorum* și se dezvoltă optim în culturile protejate, unde temperaturile sunt ridicate, cum sunt serele. Acest dăunător colonizează planta în stadiul de larvă și adult și sugă seva acesteia. Astfel, frunzele se îngălbenesc, se usucă și cad. Acest dăunător are 8-12 generații pe an, iar femela depune 100-500 de ouă, pe partea inferioară a frunzelor, în grupe de 10-20 sau chiar mai multe. La temperaturi de 21°C, ciclul de dezvoltare durează cam 3 săptămâni, iar cu cât temperaturile sunt mai ridicate, cu atât se desfășoară mai repede procesul de dezvoltare.

<https://www.marcoser.ro/consultanta/boli-daunatori-si-probleme-in-culturile-legumicole/musculita-alba/>

Se vor aplica două tratamente astfel:

- **tratament 1** – plante tinere (răsad recent plantat);
- **tratamentul 2** – perioada de creștere vegetativă a plantelor și formarea primelor flori.

Pentru tratament se va folosi unul din următoarele amestecuri de pesticide:

1. ORTIVA TOP (SIMPLIA- a doua denumire comerciala) - 1,0 l/ha sau DAGONIS - 1,0 l/ha + MOSPILAN 20 SP (GAZELLE - a doua denumire comerciala) – 0,04% sau CORAGEN (VOLIAM - a doua denumire comerciala) - 0,175 l/ha sau HARPUN - 75 ml/100 l;
2. ARMETIL COBRE (MEVAXIL COBRE-a doua denumire comerciala) – 0,25% (2,5 kg/ha) + SIGNUM (SYREX STAR - a doua denumire comerciala) - 1,5 kg/ha + MOSPILAN 20 SP – 0,06 kg/ha sau ALVERDE - 0,1 % (1,0 l/ha/1000 l apa);
3. CURZATE F – 2,5 l/ha sau ZEAMA BORDELEZA TIP „MIF” (ZEAMA BORDELEZA VALLES - a doua denumire comerciala) – 0,5% + SIGNUM (SYREX STAR - a doua denumire comerciala) - 1,5 kg/ha + MOSPILAN 20 SP – 0,06 kg/ha sau KARATE ZEON (NINJA -a doua denumire comerciala) - 0,20 l/ha;
4. AMISTAR (MIRADOR 250 SC - a doua denumire comerciala) 0,5-1,0 l/ha sau INFINITO 687,5 SC - 1,4 l/ha + MOSPILAN 20 SP – 0,06 kg/ha.

Insecticidele se vor aplica doar în cazul prezentei daunatorilor în culturi.

În cazul depășirii pragului economic de dăunare de 3 – 4 acarieni/frunză la rețetele de tratament se recomandă adăugarea unul dintre produsele acaricide: MILBEKNOCK EC – 0,075 % sau NISSORUN 10 WP – 0,03% sau ORTUS 5 SC – 1 l/ha sau APACHE (VERTAB - a doua denumire comerciala) - 0,15-1,0 l/ha.

La toate rețetele de tratament se poate adăuga îngrășământ foliar în concentrațiile recomandate de producător.

❖ **Limaxul cenusiu sau limax de gradina** (*Deroceras agreste*), este un daunator

intalnit in special in zonele cu umiditate ridicata de campie si pana la munte. Limaxul este activ in special in timpul noptii si in zilele ploioase, ziua se ascunde sub pamant sau in locuri ferite de razele solare. Este o specie polifaga ce poate ataca toate organele plantelor. Pe frunze atacul are o forma neregulata, rod chiar radacini, rizomi sau fructe unde sapa cavitati sau galerii si se pot hrani si cu seminte germinate. Atacul de **limax** poate fi recunoscut dupa dera alba sidefie pe care o lasa cand se deplaseaza.

➤ **Metode neconventionale de combatere a limaxului:**

- Culegerea cu mana in timpul noptii- limacsii sunt activi in special noaptea cand aerul este mai

rece și umed, pot fi găsiți mai ușor la lumina unei lanterne. Este indicată purtarea mănușilor deoarece limaxul secreta o substanță toxică atunci când este atins;

- Amenajarea refugiilor- limaxii se adapostesc în timpul zilei de căldura soarelui, care îi deshidratează. Putem amenaja spații unde să se ascundă pe timpul zilei și unde îi putem culege mai ușor. Acestea pot fi simple scanduri, tigle, cărămizi, etc. lăsate pe sol, sub care pot intra;

- Capcana cu atractanți- se poate confecționa dintr-o sticlă tăiată, cutie, etc., care se plasează cu deschizătura la nivelul solului și în care se pune un atractant, ex: bere, lapte. Capcana se verifică la câteva zile și se golește de limaxii căzuți în interior;

- Plasarea barierelor repelente în jurul culturii- se pot pune pe sol materiale cu efect abraziv, care irită limaxii la deplasare și care descurajează înaintarea acestora, cum ar fi: cenușă, varul nestins, nisipul și acele de conifere;

- Folosirea prădătorilor naturali - sunt speciile care se hrănesc cu melci și limaxi, de exemplu airiciul, care este un prădător nocturn. Deci plasarea în grădina al unui adapost pe care airiciul să îl folosească în timpul zilei poate avea efect de reducere a populației de limaxi. Dintre animalele domestice ratele sunt cei mai mari devoratori de limaxi, rata alergătoare indiană este un prădător foarte eficient, iar găinile au impact asupra ouălor, când pona este depusă la mica adâncime. Găinile sunt păsări scurmătoare, care se pot hrăni cu ouăle limaxilor pe care le găsesc în pământ.

În cea mai mare parte, melcii și limaxii se dezvoltă în medii foarte umede. Una dintre cele mai bune măsuri de prevenție pe care le poți lua este să te asiguri că grădina ta nu rămâne prea umedă. Pastrăți plantele distanțate astfel încât aerul să poată circula printre ele și udați devreme, în timpul zilei, astfel încât umiditatea suplimentară să aibă timp să se evapore înainte de căderea nopții, când melcii ies la ospăț.

➤ **Produsele omologate în combaterea chimică a atacului de limax:**

- **Optimol**, este un moluscocid sub formă de granule. Are perioadă lungă de acțiune, nu afectează fauna. Doza recomandată este de 5k/ha. Se utilizează atunci când apar semne că dăunătorul există în cultură, în principal primăvara și toamna. Se aplică prin împrăștiere manuală sau mecanică, la suprafața solului. Rezultate maxime se obțin la tratamente în condiții de umiditate.

- **Agrosan B**, este o momeală sub formă de granule ce combate extrem de eficient atacurile

de limacsi si melci din culturile de legume. Se aplica printr-o simpla imprastiere in locurile afectate. Are avantajul ca nu mucegaieste, este foarte practic si usor de folosit, nu este imprastiat de vant ori spalat de precipitatii. Doza recomandata este de 15kg/ha.

- **Ironmax Pro 350**, este un moluscocid biologic/ecologic, la fel de eficient ca si produsele

chimice, folosit in combaterea limacsilor si a melcilor cu cochilie. Are capacitate mare de acoperire si nu este toxic. Doza recomandata este de 7kg/ha.

- **Moluscocid roca**, este o argila sedimentara natural ce creeaza o bariera protectoare

impotriva melcilor si limacsilor, care in contact cu roca, se dezintegreaza. Este un produs acceptat in agricultura organica/ecologica. Cum se foloseste? Pentru plantele din gradina se raspandesc granulele pe sol, mai exact pe marginea exterioara a zonei pe care doriti sa o protejati (aproximativ 10 metri). Pentru plantele in ghiveci se raspandesc granulele in jurul gulerului radacinii (40-60 grame/ planta).

Alte Recomandări importante :

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului inconjurator !

- produsele se solubilizeaza separat, se omogenizeaza si apoi se pulverizeaza ;
- resturile de solutii sau apa rezultata in urma spalării echipamentelor de stropit nu trebuie sa ajungă in apropierea apelor de suprafata, sanțuri etc.
- executarea tratamentului, pe timp linistit fără vânt. Nu aplicați tratamentul daca viteza vântului este mai mare de 4-5 m /s.
- cititi cu atentie eticheta produsului pe care il folositi ;
- la realizarea amestecurilor se verifica compatibilitatea pesticidelor, fizica si chimica.

- Se vor utiliza doar produse de protecția plantelor recomandate de CODEX-PEST EXPERT, pentru testele avertizate, omologate de către „COMISIA INTERMINISTERIALĂ DE OMOLOGARE A PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR”, avizate pentru a fi folosite pe teritoriul ROMÂNIEI .

- Respectati cu strictete normele de lucru cu produse de uz fitosanitar, pe cele de securitate a muncii, de protectie a albinelor si a animalelor !, conform ORDINULUI COMUN (Ord. 45/1991 al MAA ; 68/05.02.1992 Min.Mediului ; 15b/3404/1991 al Dep. Pentru Admin. Locala și 127/1991 al ACA din Romania, 1786/TB/1991 al Minist. Transporturilor).

Produsele fitosanitare trebuie să fie utilizate în mod corespunzător.

Utilizarea lor corectă include aplicarea principiilor bunelor practici fito-sanitare si îndeplinirea condițiilor stabilite în conformitate cu articolul 31 si specificate pe etichetă. Aceasta respectă, de asemenea, dispozitiile Directivei 2009/128/CE si, în special, principiile generale de combatere integrată a dăunătorilor prevăzute la articolul 14 si în anexa III la respectiva directivă.

In vederea protejării sanatatii oamenilor si a animalelor, protectiei albinelor si a mediului inconjurator, producatorii agricoli, persoane fizice sau juridice, care utilizeaza pe terenurile pe care le detin produse de uz fitosanitar din grupele a III-a si a IV-a de toxicitate, au obligatia sa le depoziteze, sa le manipuleze si sa le utilizeze in conformitate cu instructiunile tehnice care le insotesc, aprobate potrivit legii.

Constituie contravenții următoarele fapte:

- nerespectarea prevederilor art. 28 din Regulamentul (CE) nr. [1.107/2009](#) privind **introducerea pe piață și utilizarea produselor de protecție a plantelor autorizate**;
- **nerespectarea de către utilizatori a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează**;

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
Domiciliu fermier/sediul social al societății .....
(Comuna, județul)
Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratament (ziua luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Numele, pre-numele pers. Responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data document prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunători/buruieni	Denumire ppp folosit	Doza Omologată /doza folosită	Suprafața, ha	Cantități utilizate (kg, l)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

Producătorul agricol numerotează paginile registrului.**Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila, după caz) fermierului sau administratorului societății.****Buletinul de avertizare îl puteți consulta accesând linkul: <https://www.anfdf.ro/>, secțiunea Structuri teritoriale – Buletine de avertizare**

ȘEF SERVICIU OFZ BN, MM și SM,

ing. Magdea Emilian Traian

ÎNTOCMIT,

dr. ing. Buciumaș Georgeta